

Handläggare
Fredrik Holmgren
Telefon: 08-50814050

Till
Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd
2018-08-30

Kulturpark i Snösätra upplagsområde

Förvaltningens förslag till beslut

Stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens redovisning av uppdrag att besvara och utreda frågor om förberedande åtgärder för inrättande av en kulturplats i Snösätra.

Lena Lundström Stoltz
Stadsdelsdirektör

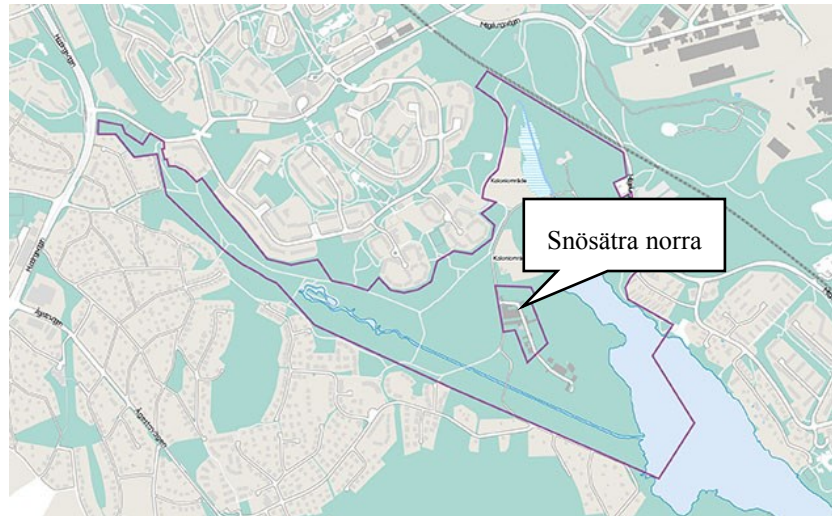
Kersti Tagesson
Avdelningschef

Sammanfattning

Vid sammanträdet 2018-04-19 uppdrog nämnden till förvaltningen att kontakta exploateringskontoret för att höra efter hur stadsdelen kan vara behjälplig i fråga om exploateringsnämndens uttalande om att det ska inrättas en kulturplats i Snösätra. Detta utifrån förvaltningens svar på medborgarförslag om att utveckla Snösätra industriområde som en kulturplats inom det planerade naturreservatet i Rågsveds friområde (Dnr 1.2.4.-227/2018). Nämndens uppdrag till förvaltningen är att utreda möjligheterna för en kulturplats på Snösätra upplagsområde. Förvaltningen har tillsammans med projektutvecklingsenheten på exploateringskontoret samt stadsplanerare på stadsbyggnadskontoret inlett ett utredningsarbete över vilka förutsättningar som finns för en kulturpark. I tjänsteutlåtandet redovisas och besvaras nämndens frågor som förvaltningens utredning ska beröra.

Bakgrund

Den 28 maj 2018 upprättade Stockholm stad ett naturreservat i Rågsveds friområde. Syftet med naturreservatet är att stärka den biologiska mångfalden av växter och djur. Reservatet innefattar ett 94 hektar stort område mellan Nynäsbanan och Magelungsvägen och kommungränsen mot Huddinge.

Figur 1: Området Snösätra norra är exkluderat från Rågsveds naturreservat. Källa: stockholm.se.

Området Snösätra upplagsområde ingår delvis i det nya naturreservatet. Den södra delen ligger innanför naturreservatets gränser. Detaljplanen som medgav upplagsverksamhet har upphävts och ett utredningsarbete kring sanering av marken pågår. Exploateringskontoret kommer under hösten att utreda den biologiska saneringen som föreslagits genom fler markprover. Enligt planen kommer saneringen utföras under våren 2019. Den norra delen av Snösätra upplagsområde ingår inte i reservatet. Den gällande detaljplanen medger upplagsområde.

Kommunfullmäktige gav i samband med antagandet av naturreservatet exploateringsnämnden, stadsbyggnadsnämnden och Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd i uppdrag att utreda förutsättningarna för skapandet av en publik verksamhet i Snösätra industriområde. Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd gav förvaltningen vid aprilnämnden i uppdrag att utreda möjligheterna för en kulturpark i Snösätra upplagsområde.

Under våren 2018 har dialog genomförts med olika kulturföreningar i Vantör och i april inkom ett medborgarförslag om att omvandla Snösätra upplagsområde till en kulturpark. Förvaltningen ställde sig positiv till förslaget men föreslog mer omfattande utredning av de olika idéer som presenterades i förslaget.

Ärendet

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsförvaltning har fått i uppdrag att utreda möjligheterna för en kulturplats på Snösätra upplagsområde. De frågor som utredningen ska beröra är:

- vilka idéer från medborgarförslagen som kan förverkligas, innefattande hur aktörer som i dag verkar i Snösätra på ideell basis, kan fortsätta att göra så,
- hur Snösätra fungerar intill, och kan bli ett stöd för, naturreservatet,
- hur Snösätra kan bidra till stadsdelens målsättning att skapa sysselsättning och integrering i Söderort,
- hur Snösätra blir en trygg och levande plats även efter kontorstid,
- hur kulturplatsen kan ges ett uppdrag att motverka klotter i närheten,
- hur Snösätra kan knytas ihop på ett spännande sätt med andra kulturaktörer i Vantör,
- hur marken kan renas genom biologisk sanering eller på annat lämpligt sätt,
- hur stor kostnaden blir jämfört med andra alternativ för Snösätra,
- hur kostnadsansvaret ska fördelas,
- hur området ska skötas, och
- vilken förvaltning som ska ha huvudansvaret för frågor som gäller Kulturplats Rågsved i framtiden.

Förvaltningen har tillsammans med avdelningen för projektutveckling på exploateringskontoret samt med stadsplanerare på stadsbyggnadskontoret inlett ett utredningsarbete över vilka förutsättningar som finns för att inrätta en kulturpark.

I dagsläget äger Stockholms stad marken som genom exploateringskontoret arrenderar ut marken till olika privata aktörer för diverse upplagsverksamhet. Upplagsområde består av en fastighet som delats upp i ett antal tomter som arrenderas ut på tremånadersavtal. Fastigheterna är samlade kring en lokalgata som trafikkontoret ansvarar för driften på.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av avdelningen för utveckling, lokaler och stadsmiljö i samråd med exploateringskontoret, stadsbyggnadskontoret och miljöförvaltningen.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen bedömer att det går att uppföra en kulturpark inom området Snösätra upplagsområde. Förvaltningen föreslår att kulturparkens verksamheter i första hand förläggs inom det område som inte ingår i naturreservatet. Om kulturparken även omfattar områden som är utpekade som naturreservat måste dessa stämma

överens med reservatets syfte och föreskrifter. Samspelet mellan en kulturplats och det omkringliggande reservatet är dock viktigt ur rekreations- och tillgänglighetssynpunkt. Kulturparken bör vara en öppen och lättillgänglig plats.

Förvaltningen bedömer att arbetet med att omvandla upplagsområdet till en kulturpark kan genomföras i olika etapper med olika tidshorisont. På kort sikt kan delar av området friläggas och iordningställas för publika och offentliga verksamheter så som tillfällig café-/restaurangverksamhet, flexibla ytor för olika kulturevenemang, tillfälliga konstutställningar, kurser och annat. För detta krävs att utpekade ytor inom upplagsområdet rensas från lösa föremål och saneras för dessa ändamål. Innan dess måste arrendatorer eventuellt sägas upp.

På längre sikt föreslår förvaltningen ett mer ingående inventeringsarbete för att klargöra vilket skick de olika tomterna är i och vad som behöver göras för att iordningställa dessa för permanenta publika verksamheter. Dessutom måste även frågan om vilka saneringsåtgärder som krävs utredas närmare. Förvaltningen bedömer att det på sikt även kommer krävas en detaljplaneändring för att möjliggöra en mer permanent kulturpark. Förvaltningen vill inom ramen för detta även utreda möjligheterna att uppföra ett fåtal bostäder inom området med koppling till de kulturverksamheter och -initiativ som ska finnas i kulturparken.

Förvaltningen bedömer att det åligger samtliga berörda förvaltningar att tillsammans arbeta för att uppföra en publik plats på Snösåtra upplagsområde. För detta krävs en gemensam projektorganisation som är prioriterad inom respektive förvaltning. De förvaltningar som på ett eller annat sätt bör delta är Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsförvaltning, exploateringskontoret, stadsbyggnadskontoret, trafikkontoret, miljöförvaltningen, kulturförvaltningen och fastighetskontoret.

Inventering av området

Förvaltningen föreslår att området delvis eller i sin helhet inventeras innan publika verksamheter startas upp på området. Inventeringen syftar till att skapa fördjupad kunskap om de tomter som arrenderats ut. Fokus på en sådan inventering kan exempelvis vara att hitta lämpliga platser för tillgängliga publika ytor samt vad som krävs i form av iordningsställande.

Huvudmannaskap

Förvaltningen bedömer att organisation och huvudmannaskap inom stadens förvaltningar behöver utredas för framtida publika ytor i Snösätra. Efter att inventering genomförts av området kan en ekonomisk kalkyl formuleras för utvecklingen av området som inkluderar de åtgärder som behövs för att säkerställa att platsen kan bli offentlig.

Förvaltningen bedömer att det inte bör åligga någon enskild förvaltning att ansvara för eller genomföra de åtgärder som behövs. Förvaltningen vill att det fortsatta utvecklingsarbetet är förvaltningsövergripande och att det samlade kostnadsansvaret fördelas på berörda förvaltningar. Frågan om huvudmannaskap och investeringsansvar bör utredas närmare i dialog med de verksamheter som vill etablera sig på platsen.

Medborgardialog

Förvaltningen bedömer att det fortsatta arbetet med att utveckla Snösätra upplagsområde till en kulturpark ska ske i samråd med kulturföreningar i området. Förvaltningen har under våren 2018 inlett ett dialogarbete som resulterade i olika medborgarförslag.

Nästa steg i processen är att fortsätta dialogarbetet under hösten 2018 i syfte att formulera hur staden och föreningslivet kan hitta samarbetsformer för en framtida kulturpark. Detta kan ske parallellt med utredningsarbete kopplat till sanering, fysisk utformning och huvudmannaskap. Även dialogarbetet bör drivas på kort respektive lång sikt.

Sanering

Saneringsarbetet av den del av Snösätra upplagsområde som ingår i Rågsveds naturreservat inleds preliminärt våren 2019. Det har föreslagits att det genomförs så kallad biologisk sanering. Medel för detta arbete har avsatts i den skötselplan som antogs tillsammans med reservatet.

Det finns i nuläget ingen budget för sanering av norra delen av Snösätra upplagsområde. I första hand ansvarar verksamhetsutövaren för att sanera marken efter att en etablering avvecklats. I andra hand har fastighetsägaren, i det här fallet Stockholms stad, ansvar för saneringen. Hur kostnadsfördelningen ska se ut för området återstår att utredas av exploateringskontoret.

Medborgarförslagen

De medborgarförslag som inkom till förvaltningen under april 2018 föreslår en utveckling av Snösätra upplagsområde i sin helhet,

inklusive södra delen. Förslaget i sig var väldigt omfattande och detaljerat. Förvaltningen tjänsteutlåtande som svar på medborgarförslaget var positivt men med krav om att mer omfattande utredningsarbete behövs för att ta reda på vilka delar av förslaget som är genomförbara.

Förvaltningen är positiv till förslagets anslag att bli en öppen plats som utvecklas hållbart tillsammans med lokala föreningar och organisationer. Frågor avseende saneringens omfattning, genomförande och utformning återstår att utredas.

Ekonomi

Det finns i dagsläget ingen budget eller ekonomisk modell för de investeringar som föreslås. Förvaltningen bedömer att åtgärder och investeringar så som sanering, uppförande av offentlig toalett, teknisk infrastruktur och offentliga platser i någon mån krävs för att omvandla Snösätra upplagsområde till en kulturpark. Ansvarsförhållanden kopplat till skötsel och drift av platsen behöver även utredas.

Innehåll

Förvaltningen är över lag positiv till det innehåll som medborgarförslaget presenterar. Förvaltningen bedömer att Snösätra kulturpark ska vara en öppen och flexibel arena för de föreningar och organisationer som vill använda sig av platsen. Förvaltningen ställer sig positiv till ett innehåll inom natur och miljö, konst, hantverk och hobby samt idrott.

Förvaltningen bedömer dock att det i dagsläget inte behövs en precis specifikation över innehållet i mer detalj och vill hålla kvar en flexibilitet för att kunna ändra inriktning beroende på behov och intresse. Förvaltningen bedömer dock att det fortsatta utredningsarbetet behöver ta reda på vilka samarbetsformer som ska gälla mellan fastighetsägare och huvudman å ena sidan och verksamhetsutövare å andra sidan.

Trafik

Förvaltningen instämmer i att trafiken bör begränsas inom området men den exakta utformningen av området måste studeras i detalj tillsammans med särskild kompetens inom gestaltnings- och trafikområdet.

Graffiti och gatukonst

Förvaltningen ser inga större hinder i att områdets särprägel bibehålls med stort fokus på graffiti och gatukonst och att dessa

konstformer förblir en bestående del av det framtida Snösätra kulturpark. Förvaltningen anser dock att vissa frågor rörande ökad oro med anledning av skadegörelse, klotter och nedskräpning kopplat till gatukonst måste utredas. Såväl staden som de privata aktörer som har verksamheter i området måste arbeta aktivt för att minimera all form av klotter och nedskräpning och tillsammans hitta fungerande åtgärder för detta.

Förslag på kommande arbete

Förvaltningen föreslår att en projektorganisation bildas under hösten 2018 med representanter från Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsförvaltning, exploateringskontoret och stadsbyggnadskontoret i syfte att driva utveckling för en publik plats på Snösätra upplagsområdet.

Syftet med projektet är att med fokus på det lokala kultur- och föreningslivet driva arbetet mot en tillfällig publik plats på Snösätra upplagsområde till sommaren 2019. Projektet ska även utreda möjligheterna för en permanent publikplats på längre sikt.

Projektet ska i dialogform formera ett samarbete med det lokala kultur- och föreningslivet med utgångspunkt i de medborgarförslag som inkommit under våren 2018.